

Nr. 1/88160/29.10.2014

Către: Promotorii de Proiecte

**Instrucțiunea nr. 3/29.10.2014
privind executarea contractelor/ ordinelor de finanțare**

În temeiul articolului 7, litera A, alineatul 2 din contractul/ ordinul de finanțare, Operatorul de Program pentru programele RO20 „Violență domestică și violență bazată pe deosebirea de sex”, RO23 „Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate” și RO24 „Cooperarea și întărirea capacității judiciare” emite următoarea instrucțiune, având caracter obligatoriu pentru Promotorii de Proiect, referitoare la cheltuielile indirecte (overheads).

Astfel, în lumina clarificărilor pe această temă primite de la finanțator, Oficiul Mecanismului Financiar, precum și de la Ministerul Fondurilor Europene, și ținând totodată cont de prevederile contractului/ ordinului de finanțare, eventualele cheltuieli indirecte (overheads) efectuate de Promotorii de Proiecte trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții pentru a fi recunoscute ca eligibile și, implicit, autorizate la plată de către Operatorul de Program:

- Cheltuielile indirecte sunt eligibile în limita maximă a 5% din costurile totale eligibile directe ale proiectului, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect.
- Atât pe durata contractului de finanțare, cât și pentru o perioadă de 5 ani de la data aprobării de către Ministerul Afacerilor Externe din Norvegia a raportului final al programului de finanțare, Promotorul de Proiect are obligația, în vederea asigurării unei piste de audit adecvate, să arhiveze și să păstreze în bune condiții toate documentele proiectului, inclusiv cele contabile, aferente cheltuielilor directe pe care le-a luat în considerare la momentul stabilirii dacă o anumită cheltuială indirectă propusă a fi efectuată se încadrează în limita maximă de 5% din costurile totale eligibile directe ale proiectului, efectiv realizate (plătite) la acel moment.
- În categoria cheltuielilor indirecte nu poate fi inclusă nicio cheltuială dintre cele prevăzute de Regulamentul de implementare a Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014 și de contractul/ ordinul de finanțare ca fiind cheltuieli directe, respectiv acele cheltuieli identificate de Promotorul de Proiect și/sau partenerii săi, conform principiilor contabile și a regulilor interne, drept cheltuieli specifice direct legate de implementarea proiectului și care pot fi astfel angajate direct pentru proiect (*reprezintă cheltuieli directe: cheltuielile cu personalul alocat proiectului, cheltuieli de deplasare și subzistență pentru personalul implicat în proiect, cheltuielile pentru*

achiziționarea de echipamente, consumabile și rechizite/ papetărie, precum și de terenuri și/sau imobile necesare pentru implementarea proiectului, cheltuielile generate de orice alte contracte de servicii/ de furnizare încheiate în vederea derulării activităților proiectului, cheltuielile rezultate direct din cerințele impuse de contractul/ ordinul de finanțare, precum diseminarea de informații, audit, traduceri, servicii financiare, etc.).

- Spre deosebire de cheltuielile directe ale proiectului, cheltuielile indirecte sunt costuri eligibile care nu pot fi identificate de Promotorul de Proiect și/sau partenerii săi ca fiind direct legate de proiect, dar care pot fi identificate și justificate prin sistemul contabil al acestora ca fiind ocazionate în directă legătură cu cheltuielile eligibile directe ale proiectului (exemple de cheltuieli indirecte: cheltuielile cu personalul angajat care nu este alocat proiectului – precum personalul propriu care asigură curățenia la locul de desfășurare a proiectului, cheltuieli pentru asigurarea serviciilor de electricitate, gaz, încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie, telefonie, fax, internet, poștă etc., având legătură cu activitățile proiectului, chiria pentru spațiul stabilit ca birou al proiectului, alte cheltuieli generale de administrație care sunt absolut necesare pentru implementarea cu succes a proiectului).
- Cuantumul cheltuielilor indirecte va fi determinat prin aplicarea unei metodologii de calcul care, anterior angajării și efectuării oricărei cheltuieli indirecte, va trebui comunicată de Promotorul de Proiect, într-o manieră explicată detaliat Operatorului de Program, în vederea aprobării de către acesta din urmă. Metodologiile de calcul prevăzute de contractul/ ordinul de finanțare sunt următoarele:
  - a) numărul personalului implicat în proiect/numărul total al personalului X 100 = ...% (dar nu mai mult de 5% din cheltuielile totale eligibile directe ale proiectului, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect) sau
  - b) spațiul alocat proiectului/spațiul total al clădirii unde se desfășoară proiectul X 100 = ...% (dar nu mai mult de 5% din cheltuielile totale eligibile directe ale proiectului, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect).
- În vederea calculării cheltuielilor indirecte, Promotorul de Proiect trebuie să identifice în prealabil și să întocmească o listă a tuturor acestor tipuri de cheltuieli, ocazionate de implementarea proiectului, iar ulterior să stabilească pentru fiecare dintre aceste cheltuieli cea mai adecvată metodologie de calcul dintre cele 2 indicate anterior (de exemplu, pentru calcularea cheltuielilor legate de asigurarea serviciilor de electricitate, gaz, încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie sau a chiriei aferente spațiului stabilit ca birou al proiectului, metodologia de calcul prevăzută la litera b) este cea indicată, iar pentru calcularea unor cheltuieli precum asigurarea serviciilor de telefonie, fax, internet sau poștă, aplicarea metodologiei de calcul menționate la litera a) este mai potrivită).
- Indiferent de metodologia de calcul aleasă, Promotorul de Proiect trebuie să țină întotdeauna cont de faptul că valoarea cheltuielilor indirecte suportate din bugetul proiectului trebuie să fie just repartizate la nivelul acestuia, nefiind acceptată

alegerea intenționată a unor criterii de referință care ar crește cuantumul cheltuielilor indirecte (de exemplu, pentru calcularea unor cheltuieli indirecte precum asigurarea serviciilor de telefonie se va ține cont doar de costurile facturate aferente utilizării aceluși număr/ acelor numere de telefon alocat(e) proiectului, nu de factura emisă pe numele instituției/ organizației respective pentru toate serviciile de telefonie de care aceasta a beneficiat într-o anumită perioadă; la fel în cazul cheltuielilor legate de asigurarea serviciilor de electricitate, gaz, încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie etc.).

- Conform Regulamentului de implementare a Mecanismului Financiar Norvegian 2009-2014 și contractului/ ordinului de finanțare, nu se solicită documente justificative pentru cheltuielile indirecte efectuate și raportate de Promotorul de Proiect, însă, în cazul unor controale efectuate de către reprezentanții Operatorului de Program sau ai autorităților naționale și/sau internaționale cu atribuții de verificare, control și audit, Promotorul de Proiect este obligat să le pună acestora la dispoziție documentele justificative relevante, inclusiv cele contabile și cele privind metodologia de calcul a cheltuielilor indirecte.

Având în vedere cele precizate, Promotorii de Proiecte care au prevăzute în bugetele aprobate ale proiectelor fonduri pentru realizarea de cheltuieli de tip overheads, în măsura în care intenționează să angajeze și să efectueze astfel de cheltuieli, au obligația de a supune spre aprobare Operatorului de Program, anterior inițierii oricăror demersuri în acest sens, metodologia de calcul a cheltuielilor indirecte aleasă, explicată detaliat, în funcție de tipul de cheltuieli indirecte avute în vedere, precum și de cheltuielile directe de care s-a ținut cont la momentul stabilirii limitei maxime acceptate ca eligibilă pentru cheltuielile indirecte, și anume 5% din costurile totale eligibile directe ale proiectului, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect. Un exemplu de metodologie de calcul a cheltuielilor indirecte este prezentat în Anexa la prezenta instrucțiune.

În cazul în care la nivelul Promotorilor de Proiecte nu sunt identificate cheltuieli de tip overheads ocazionate de implementarea proiectelor care să fie acoperite din fondurile aprobate cu această destinație în bugetele proiectelor, sumele respective pot fi realocate în mod justificat către alte activități ale proiectelor, cu respectarea prevederilor contractului/ ordinului de finanțare.

În considerarea celor expuse anterior, Promotorii de Proiecte vor dispune măsurile care se impun în vederea aducerii la îndeplinire a prezentei instrucțiuni.

Director
Direcția Programe Europene
Ministerul Justiției
Diana POPESCU

**ANEXA la Instrucțiunea Operatorului de Program nr. 3/29.10.2014
privind executarea contractelor/ ordinelor de finanțare**

Exemplu de metodologie detaliată de calcul a cheltuielilor indirecte (overheads) pentru Promotorii de Proiecte

Situațiile prezentate în această anexă sunt generale și exemplificative.

Promotorul de Proiect va întocmi și va transmite spre aprobare Operatorului de Program, anterior angajării și efectuării oricărei cheltuieli indirecte (overheads), o metodologie de calcul numai pentru acele cheltuieli indirecte ocazionate de proiectul respectiv, pe care preconizează că le vor efectua pe toată perioada de implementare a proiectului.

1. Stabilirea tuturor tipurilor de cheltuieli eligibile directe ale proiectului și a valorii totale a acestora:

- a) cheltuieli cu personalul alocat proiectului = 50.000 euro;
- b) cheltuieli de deplasare și subzistență pentru personalul implicat în proiect = 50.000 euro;
- c) cheltuieli pentru achiziționarea de echipamente = 120.000 euro;
- d) cheltuieli pentru achiziționarea de consumabile și rechizite/ papetărie = 20.000 euro;
- e) cheltuieli generate de orice alte contracte de servicii/ de furnizare încheiate în vederea derulării activităților proiectului (de exemplu, cheltuieli cu achiziția de diverse servicii, cheltuieli de informare și publicitate, etc.) = 100.000 euro;
- f) cheltuielile rezultate direct din cerințele impuse de contractul/ ordinul de finanțare (de exemplu, diseminarea de informații, audit, servicii financiare, etc.) = 20.000 euro.

Total cheltuieli directe eligibile = 360.000 euro (din acest total vor fi scăzute, dacă este cazul, costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect)

2. Se identifică și să întocmește o listă a tuturor cheltuielilor indirecte (overheads) ocazionate de implementarea proiectului, pe care Promotorul de Proiect preconizează că le va efectua pe toată perioada de implementare a proiectului și care se doresc a fi suportate din bugetul proiectului:

- a) cheltuieli pentru asigurarea serviciilor de electricitate, încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie;
- b) cheltuieli pentru asigurarea serviciilor de telefonie, fax, internet, poștă.

3. Stabilirea pentru fiecare dintre cheltuielile indirecte (overheads) identificate a celei mai adecvate metodologii de calcul dintre cele 2 prevăzute în contractul/ordinul de finanțare:

- a) **Metodologia I:** numărul personalului implicat în proiect/numărul total al personalului $X 100 = \dots\%$ (dar nu mai mult de 5% din cheltuielile totale eligibile directe ale proiectului stabilite la punctul 1 din acest exemplu, din care au fost scăzute, dacă e cazul, costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect);

Această metodologie de calcul este indicată în cazul cheltuielilor indirecte pentru asigurarea serviciilor de telefonie, fax, internet, poștă. Astfel, dacă numărul angajaților implicați efectiv în proiect de Promotorul de Proiect este de 10 persoane, iar numărul total al angajaților săi reprezintă 400 de persoane, atunci valoarea procentuală maximă a cheltuielilor indirecte care poate fi suportată din bugetul aprobat al proiectului pentru asigurarea serviciilor de telefonie, fax, internet este de 2,5%, după cum urmează:

$$(10 \text{ angajați} / 400 \text{ angajați}) \times 100 = 2,5\%$$

În cazul în care, în funcție de numărul total al angajaților implicați efectiv în proiect de Promotorul de Proiect, raportat la numărul total al angajaților acestuia, rezultă un procent care depășește limita maximă de 5% prevăzută în contractul/ordinul de finanțare, atunci se va ține cont de limita de 5%.

- b) **Metodologia II:** spațiul alocat proiectului/spațiul total al clădirii unde se desfășoară proiectul $X 100 = \dots\%$ (dar nu mai mult de 5% din cheltuielile totale eligibile directe ale proiectului stabilite la punctul 1 din acest exemplu, din care au fost scăzute, dacă e cazul, costurile directe eligibile pentru subcontractare și costurile resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect).

Această metodologie de calcul este indicată în cazul cheltuielilor indirecte pentru asigurarea serviciilor de electricitate, încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie. Astfel, dacă spațiul alocat efectiv de Promotorul de Proiect pentru proiect reprezintă 50 de mp, iar suprafața totală a clădirii unde se află acest spațiu este de 1.000 de mp, atunci valoarea procentuală maximă a cheltuielilor indirecte care poate fi suportată din bugetul aprobat al proiectului pentru asigurarea serviciilor de electricitate, încălzire, alimentare cu apă, curățenie este de 5%, după cum urmează:

$$(50 \text{ mp} / 1.000 \text{ mp}) \times 100 = 5\%$$

În cazul în care, în funcție de spațiul alocat efectiv de Promotorul de Proiect pentru proiect, raportat la suprafața totală a clădirii unde se află acest spațiu, rezultă un procent care depășește limita maximă de 5% prevăzută în contractul/ordinul de finanțare, atunci se va ține cont de limita de 5%.

Indiferent de metodologia de calcul aleasă, se va ține întotdeauna cont de faptul că valoarea cheltuielilor indirecte suportate din bugetul proiectului trebuie să fie just repartizate la nivelul acestuia, nefiind acceptată alegerea intenționată a unor criterii de referință care ar crește cuantumul cheltuielilor indirecte.

4. Determinarea costului mediu (lunar/ anual) al Promotorului de Proiect pentru cheltuieli indirecte (overheads) vizând asigurarea serviciilor de electricitate,

încălzire, alimentare cu apă și canalizare, curățenie, telefonie, fax, internet, poștă:

Denumire cheltuieli indirecte (overheads)	Cost mediu anual al Promotorului de Proiect per tip cheltuială indirectă (euro)
Servicii de electricitate	12.000
Servicii de încălzire	6.000
Servicii de alimentare cu apă și canalizare	5.000
Servicii de curățenie	8.000
Servicii de telefonie, fax, poștă	7.000
Servicii de internet	8.000

5. Determinarea cuantumului cheltuielilor indirecte (overheads) identificate, prin aplicarea procentelor rezultate la punctul 3 la costul mediu anual al Promotorului de Proiect per tip de cheltuială indirectă:

- a) Servicii de electricitate = $5\% \times 12.000 = 600$ euro;
- b) Servicii de încălzire = $5\% \times 6.000 = 300$ euro;
- c) Servicii de alimentare cu apă și canalizare = $5\% \times 5.000 = 250$ euro;
- d) Servicii de curățenie = $5\% \times 8.000 = 400$ euro;
- e) Servicii de telefonie, fax, poștă = $2,5\% \times 7.000 = 175$ euro;
- f) Servicii de internet = $2,5\% \times 8.000 = 200$ euro.

Total cheltuieli indirecte (overheads) pentru un proiect având o durată de implementare de 12 luni = 1.925 euro

Ca pondere în totalul cheltuielilor eligibile directe ale proiectului de 360.000 de euro (sau valoarea rezultată după scăderea din cei 360.000 euro, dacă este cazul, a costurilor directe eligibile pentru subcontractare și a costurilor resurselor puse la dispoziție de terți, care nu sunt utilizate la nivelul locației Promotorului de Proiect), cei 1.925 de euro, reprezentând cuantumului cheltuielilor indirecte (overheads), constituie 0,53%, aceasta fiind limita maximă a cheltuielilor indirecte care pot fi suportate în exemplul dat din bugetul proiectului (calculul s-a făcut având în vedere un proiect cu o perioadă estimată de implementare de 12 luni).